

میژوو نیسپاتی دهکات کۆ نیشتمان پهروهه و کۆ نۆکهری داگیر کهره.. مافیهرهه: سلام کریم سیدان

هیئهی زانایانی بهناو ئیسلامی که خۆیان کردوو به نوینهری عهره به سونیهکانی عیراکی بی ههلبژاردن، ئه وهلامهی سهروکی ههریمی کوردستانیان قۆستۆتهوه و دهیانهوی به لای کهم ئهگه ریهک (سیسی) عیش نیشتمان پهروهی خۆیان زیاد بکهن کاریکی پهسنده و کردویانه به وپردی سهز زمانیان بۆ لهکه دارکردنی ههلوپستی ئیستای کورد به تۆمتهی پهیوهندی بهستن لهگه ئیسرائیل دیاره ئالای ئیسرائیل و ئهستی (سداسیه) کهی که لهسهز بالهخانهی ناو پایتهختهکانی زۆربهی دهولهته عهره بیهکان دهسهکێتهوه و پهیوهندی گهرم و گوره دیپلوماسی و بازرگانی و تغزیه کردنی ئیسرائیل به پترۆل و غاز و... هتد به بهری چاویانهوه نیه.

دهمانهوی به بیری هیئهی ناوبراو بهینینهوه که له رابردوش ههر ئهمان خۆیان و رموزهکانیان له شیخ و پیاو ماقۆل و هۆز و میرهکان و مولکدارهکانی عهره بپیشهنگ بووبنه له لایهنگیری و مل کهچ بوون و خۆشحالی تهواو به حوکمی بیگانه له سهزهتای داگیر کردنی نۆکهندی فارسی و عیراکی عهجهمی (بین نههرین) تا گهیشته ولایهتی موپل له جهنگی جیهانی یهکهم.

ئیمه چهند برگهیهک دینینهوه که بهلگهی پشت راستن بۆ چهسپاندنی راستیهکان که له کتیبی (العراق درسه فی تگوره السیاسی) له دانانی (فلیب ویلارد ایرلاند) وهرگیانی بۆ سهز زمانی عهره بی (جعفر خیاگ) که له سالی 1949 له بیروت چاپکراوه. له راپرسیه گشتیهکهی سالی 1918-1919 وهک له لاپه ره (119) ی کتیبی سهزهوه دا هاتوو که ئینگلیز له لایهن وهکیلی مهندوبی سامی پینشیاری حوکمهتیکی دهکرد بۆ ویلیهتهکانی موپل و بیهره و بغداد.

سهبارت بهم سی خاله: 1. ئایا قبولی یهک دهولهتی عهره بین به رابهری بهریتانیا له سنوری ولایهتی موپل تا کو کهنداوی فارس 2. وه لهم حالهتهدا وای دهبینن که عاهیلهکی عهره بی بیته به سهز کردهی ئهم دهولهته 3. وه کۆ شیاهه بۆ ئهم پایهیه.

شیخهکانی عماره له دانیشتنیکدا به ئامادهبوونی خودی وهکیلی حاکمی مهلهکی گشتی ئارهزویان له حوکمی ئینگلیزه عهره ب زمانهکانه وه به فهزمانبهری فهزهنسی و ئهمریکی رازی نینه حوکمیان بکات وه داویان کرد (سیر برسی کۆکس) ببیته حاکم له عیراق (لاپه ره 123-124). شیخهکانی قورنه ههمان وهلامیان ههبوو وه مهزیهتهیهکیش له لایهن (271) پیاوماقۆل و سهزهک هۆز و دهسهلاتداران ئیمزا کرا له نایریه که داویان ئهوه بوو به مانهوهی ئیدارهی بهریتانیا له عیراق.

شیخهکانی حله و دیوانیه به ههمان شیوه رهزانهندان دهزبری له مانهوهی حوکمی ئینگلیز له ولات، وه له کوت و موسهیب لایهنگیری حوکمی بهریتانیا کرا وه له چهند بنکهیهکی گهورهی بیهره زۆرینه لایهنگیری مانهوهی حوکمه بهریتانیا بوون (لاپه ره 124-125).

بهلام ئهوه (10) مهزیهتهیهی له موپل پشکهش کرا له لایهن نوینهرانی تائفه جواروجورهکان که ئیمزا کرابوو (7) یان سهز به تائفهی ناموسلمانهکان بوون داویان دهکرد که بهریتانیا راستهوخو حوکم بکات یان له ژیر پاریزگاری بهریتانیا بن وه لهوه مهزیهتهیه موسلمانانی تری شاری موپل هاتبوو که

19:32 2006-5-30 بهکاتی ناوهندی ئەوروپا

بریتی بوو له نوینه‌ره‌کانی (65000) هه‌زار موسلمان له موپل وه (100000) هه‌زار موسلمانیتزر که کورد نه‌بوون داوای پارێزگاری (حمایه) به‌ریتانیایان کرد و دوو تائیفه له کورده‌کان به هیچ جورێک به حوکمی عه‌ره‌ب رازی نه‌بوون (لاپه‌ره 125) .

له ریکه‌وتی 4-9/حزیران/1921 له کۆبوونه‌وه‌یه‌کی گشتی به مه‌به‌ستی دانانی فه‌ییه‌ل که بکریته مه‌لیکی عێراق وه رۆژی 11/تموز/1921 پێشنیار کرا که راپرسیه‌کی تری بو بکریت که له کۆنگره‌ی قاهیره ئەم پێشنیاره ئەنجام درابوو وه لی‌ره‌ش ته‌نها ئەنجامی راپرسیه گشتیه‌که که به ئاشکرا دیاربوو که مه‌لیک گویرایه‌لی شیخ و هۆزه‌کانی و دلیم و عنزه‌ی له رمادی قبول کرد وه که مه‌لیکی عێراق و شارۆچکه‌کانی فوراتی سه‌رو وه له موپل زۆرینه ده‌نگیان به فه‌ییه‌ل دا به مه‌رجیک پارێزگاری له مافی کورده‌کان و که‌مینه‌کانیتزر بکات وه ئەوکات که‌رکوک و سلیمانی به‌شداریان له‌م راپرسیه‌که نه‌کرد وه که‌رکوک ئەوکات دوو دل بوو له چونه ناو عێراق به هه‌رحال ده‌نگی دژی فه‌ییه‌ل دا (لاپه‌ره 259-261) .

له بیریان چوه شیخ محمودی نهمر به خۆی و سوپایه‌وه به هانای کوت و عماره چوو و سوپای بیگانه‌ی شکاند به سه‌دان ئەسیر و کوشتنی لیکه‌وته‌وه. له بیریان چوو بارزانی نهمر له شۆرشێ ئەیله‌دا ته‌نها یه‌ک دروشمی نیشتمان په‌روه‌ری به‌رزکراوه حوکی زاتی بو کوردستان و دیموکراسی بو عێراق واته گول بو عێراق و بون بو کوردستان.

ئهمانه چهند به‌لگه‌ی میژووی مشتیک له خه‌رواریک له میژوی لایه‌نگیری و رازی بوونی عه‌ره‌ب به گشتی له عێراق به حوکمی بیگانه